

ID-DIRETTORAT GHAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
 Id-Dipartiment tal-Kurrikulu u l-eLearning
 It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv
L-Eżamijiet Annwali tal-Iskejjel Sekondarji 2012

Rotta

IT-TIELET SENA **IL-MALTI** **IL-HIN: SAGHTEJN**

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

L-ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GHALL-UŻU TAL-GHALLIEMA

L-ISKEMA TAL- MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	TOTAL
Marki	20	20	10	30	20	100
Marki tal-istudent/a						

KUMMENTI

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.



“Tbissem”. Din hi kelma li jgħidilna xi hadd qabel niehdu xi ritratt. Kultant ngħidu l-kelma “*Cheese*”. Meta tieħu ritratt, int tbexxaq ftit xofftejk u turi snienek. Snien bojod u sbieħ juru li int għandek snien b’saħħithom u li int persuna b’saħħitha. (par. 1)

Jekk tieħu hsieb snienek, huma jieħdu hsiebek ukoll. Bi snien tajbin int tiekol sewwa, titkellem sewwa u tidher aħjar. Meta s-snien ikunu morda, waqt l-ikel twegġa’ hafna biex tiekol. Bi snien imħassrin ma tiħux gost titbissem jew tidhak. (par. 2)

B’xorti tajba, illum nafu niehdu hsieb snienna billi naħsluhom kuljum u kultant immorru għand id-dentist għal *check-up* tas-snien. Imma dari ma kienx hekk. Hafna nies ma kinux jafu jieħdu hsieb snienhom u għalhekk is-snien kienu jithassru kmieni u jaqgħu. Illum għandna *t-toothpaste* li għandu riħa tfuħ u toghma tajba. Biex inadddu snienhom, in-nies ta’ dari kienu jużaw ġibs imfarrak, meraq tal-lumi jew għasel imhallat mat-tabakk. Jaqq!! (par. 3)

A. FEHIM IT-TEST

(20 marki)

1. Din is-silta titkellem dwar il-kura:

(a) tas-swaba’ ____; (b) tas-snien ____; (ċ) tas-saqajn ____ (2 marki)

2. Liema kelma jgħidulna meta nkunu se niehdu ritratt?

Il-kelma hi: (a) tbissem ____; (b) gerger ____; (ċ) sabbat ____ (2 marki)

3. Skont l-awtur, x’juru s-snien meta jkunu bojod u sbieħ?

Dawn juru: (a) _____

(b) _____ (4 marki)

4. X’jiġrilek meta tiekol bi snien imħassrin?

_____ (4 marki)

5. Illum nafu niehdu hsieb snienna billi _____ u kull _____
 immorru għand id-_____ biex nagħmlu *check-up*. (4 marki)
6. Għid liema tnejn minn dawn kienu jużaw in-nies ta' dari biex inaddfu snienhom:
 (a) jużaw żebgħa bajda _____
 (b) jaħslu hom bil-meraq tal-lumi _____
 (ċ) jieklu ħafna bajd _____
 (d) jużaw tabakk u għasel imħalltin flimkien _____
 (4 marki)

B. GĦARFIEN IL-LINGWA (20 marka)

GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA

1. Imla l-vojt bil-**particelli** t-tajba mil-lista ta' taht. (*L-ewwel waħda lesta għalik.*)
 Il-kura **tas**-snien hi importanti. Il-ħasil regolari jagħmel tajjeb ____-snien. Jekk
 trid tgawdi snienek ____ ma tikber, qis li taħsilhom kuljum u trid iżżomm
 ____ moħħok li ma tridx tiekol ħafna ikel ____ helu jew pasti. (4 marki)

*f', bħal, sa, **tas-**, lis-*

2. Aghmel sing taht il-kelma t-tajba. (*Imxi fuq l-eżempju.*)
 a. Toni sab (tliet, tlieta) kotba fuq il-bank.
 b. Kienu (għaxra, għaxar) l-irġiel li siefru.
 ċ. Marija xtrat (ħames, ħamsa) pitazzi godda.
 d. Ahna nibdew l-iskola fit-(tmien, tmienja) ta' filgħodu. (3 marki)

3. Ikteb f'kolonna **B**, kelmiet jibdwew b'**m** mill-kliem f'kolonna **A**. (*Ara l-eżempju.*)

A	B
kiteb	miktub
rabat	
qabad	
kisser	

(3 marki)

4. Imla l-vojt bil-**participju attiv** skont il-kelma fil-parentesi. (Ara l-eżempju)

- (a) Minn **hareġ** niktbu hiereġ
 (b) Minn **mexa** niktbu _____
 (ċ) Minn **waqaf** niktbu _____

(2 marki)

LESSIKU / VOKABULARJU

5. Irriga l-kelma li tfisser bħall-kelma b'sing taħtha. (Ara l-eżempju.)

- a. **Ibnu** kien jismu Walter. (it-tifel tiegħu, missieru, zijuh)
 b. Il-bidwi kellu ħafna **raba'**. (djar, għelieqi, numri)
 ċ. **Il-bastiment** hareġ mill-port. (It-trakk, Il-vann, Il-vapur)
 d. It-tfal intilfu **fil-masġar**. (fil-belt, fil-bosk, fl-isqaq)

(3 marki)

6. Aqra sewwa u imla l-vojt bil-kliem mill-kaxxa. (Ara l-eżempju.)

- a) It-**tifel** mhuwiex **tifla** kif ir-**raġel** mhuwiex **marra**.
 b) Iż-**għir** mhuwiex **kbir**, kif is-**sinjur** mhux _____.
 ċ) L-**irqaq** mhuwiex _____, kif il-**hżiena** mhuwiex **tajbin**.
 d) Il-**kwadru** mhuwiex **tond**, kif il-_____ mhux **fond**.

hoxnin, **marra**, *fqir*, *baxx*

(3 marki)

SINTASSI

7. Ikteb pulit u bla żbalji din is-sentenza fil-vojt ta' hawn taħt.

Bi snien imħassrin ma tihux gost titbissem jew tidhak.

 _____ (2 marki)

Ċ. HILJET FIL-MALTI KOMUNIKATTIV

(10)

Imla l-vojt f'dan ir-riklam bil-kliem mill-kaxxa ta' taht.

Rota għall-Bejgh

Tixtieq tixtri _____ sabiha bi ftit _____?

Trid li jkollok rota tal-aħħar _____?

Mela din hi r-rota għalik. *Mountain Bike* ta' kulur _____. Użata biss ftit drabi. Għandha hafna gerijiet differenti biex tista' ssuqha b'kumdità. Ir-roti għandhom _____ goffi u tajbin għal triqat _____ tal-kampanja. Fiha wkoll _____ biex tkun tista' ssuq ir-rota fid-dlam. Tingħata wkoll _____ biex tonfoħ it-tajers. Jekk titħajjar _____ din ir-rota tista' ċċempel in- _____ 12332156 biex tkun tista' tiġi tara din ir-rota mill-isbaħ!



pompa, numru, tixtri, imħarbtin, tajers, aħmar, mudell, rota, fanal, flus

D. LETTERATURA

(30 marka)

(i) Nadriet 3

Aqra sewwa din il-poeżija ta' Ġorġ Borg u wieġeb il-mistoqsijiet ta' taht:

IL-BEJJIEGH TAL-GAZZETTI

Għall-bejjiegh
tal-gazzetti fuq Kastilja
min ma jixtrix
ma jeżistix.

Iżda
hu għandu ommu d-dar
u għalkemm gazzetti ma tixtrix
u ma taqrax,
għax ma tarax,
għalih hi kollox
u biha
id-dinja ma taqax.

1. Din il-poeżija jisimha: _____. (2)
2. Il-poeta jismu:
 - (a) Ġorġ Pisani ____; (b) Ġorġ Grech ____; (ċ) Ġorġ Borg ____.
 (2 marki)
3. Ir-raġel tal-poeżija kien ibiġh:
 - (a) il-fjuri ____; (b) il-gazzetti ____; (ċ) il-pitazzi ____.
 (2 marki)
4. Ommu ma tixtrix gazzetta għax:
 - (a) ma titkellimx ____; (b) ma tismax ____; (ċ) ma tarax ____.
 (2 marki)

(ii) Stejjer taċ-Ċarrut - Sedqa (16-il marka)

Aqra sewwa din is-silta u kompli s-sentenzi ta' taht billi timla l-vojt.

Willie Calleja kien tifel żgħir u mkittef. Kien kwiet u ta' għalih waħdu. Hadd ma kien ifittxu. Ma kellu xejn x'joffri lil shabu.

Willie kellu n-nuċċali bi frejm iswed li ma kien jaqilgħu b'xejn minn għajnejh. Kien jilbes imraqqa' u l-hobż kien dejjem bil-kunserva u biż-żebbuġ ta' Malta. Kienet tiġbru ommu minn taht sigra fit-tarf tar-raħal.

Willie kien tifel imgerrex.

1. It-tifel tal-istorja jismu _____.
2. Dan it-tifel kien _____ u mkittef.
3. It-tifel kien kwiet u dejjem _____ waħdu.
4. Kien jilbes nuċċali bi frejm _____.
5. Willie kien jilbes _____.
6. Il-hobż ta' Willie kien dejjem bil- _____ u ż-żebbuġ.
7. Iż-żebbuġ kien ikun ta' _____.
8. Ommu kienet tiġbru minn taht _____.

(ii) Jinqabad bid-Drogi

(6 marka)

Aghmel sing taht il-kelma t-tajba:

1. Simon ir-Reggae kien tifel li miet bid- (a) deni; (b) droga; (c) dwejjaq.
2. Ċinzja kienet tfajla li telqet (a) mid-dar; (b) mix-xoghol; (c) mill-hanut.
3. Helen batiet ghax ir-raġel tagħha kien (a) isiefer; (b) jistad; (c) isawwatha.

E. KOMPONIMENT

(20 marka)

Aghzel **wiehed** minn dawn il-komponenti u ikteb madwar **200 kelma** fuqu fil-linji ta' taht.

1. Ġurnata xita

(sema msahhab, raghad, beraq, sajjetta, ridt nohrog, tqattar ix-xita, nilbes sewwa, l-umbrella, ftit nies barra, il-wied fit-triq, karozza ghaddiet tigri, ghadira, haslitni)

2. Iz-ziju tieghi

(x'jismu, kemm ghandu zmien, kulur ta' xaghru u ghajnejh, kif jilbes, cajtier/superv, dhuli/stramb, sinjur/fqir, fejn jahdem, kif iqatta' l-hin liberu)

3. Meta kont marid

(ma niflahx, deni, influwenza, ma mortx skola, marid/a, tabib, invistani, medicina, stordut/a, fis-sodda, tlett ijiem gewwa)

[illegible]